

ACC. N:R M. 15512: 1-5.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Fabian Karlsson, Väckelsång*
Härad: *Konga* Berättare: " " "
Socken: *Väckelsång* Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1894* i *Väckelsång*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Åshögstiderna och deras firande. s. 1-5.

Upprop 23/11 1956

Olika årsköglidens firande.

Advent kallades för nyårsdagen, kyrkoåret
nyårsdag. Advent firas nu ej på något
särskilt sätt. Det är endast att man tänds
det första adventljuset och hänger upp advent-
stjärnan, som påminner om att man närmar
sig julen. Den del hänger ej upp advent-
stjärnan förrän närmare julen, man kallar
den då för julstjärna.

Lucia har ej firats i Väckelsång och om-
givande bygd på något vis i gammal tid.
Och ej heller nu för tiden firas Lucia på
något särskilt vis i hemmen. Man bakar
Luciakatter till kaffet, det är det enda som
påminner om den dagen i hemmen.

Det är de olika föreningarna som tagit
upp Luciafirande med Luciabrud och
1. barnor och övriga festarrangemang.

Upprop

22/11 1956
1.

Jul är den högtid, vid vilken gamla tradi-
tioner bäst bevarats, och som förberedes mera
och firas högtidligare, än någon annan
kyrklig högtid. Men mycket av det gamla
har försvunnit, förberedelserna äro icke så om-
fattande. Julfickan, som långt före jul
skulle läggas i blöt, köpes nu färdig, och
julöllet, som skulle bryggas på Onsdagen,
köpes också färdigt från bryggeribil.

Men julslakten är kvar, ty julgris skall
man ha, även om mycket köpes från slakte-
ribuss. Julbaket är också bevarat, fast i
mindre omfattning än för i tiden.

Man bakar ännu flera sorters bröd till
jul, jullimpa och annat bröd. "Julagubba"
ät barnen förekommer icke nu, men en del
figurer av pepparkaksdegen, girvar och
annat, brukar man baka. Pepparkakor hör

gården till, och de gamla maträtterna ha vi ännu kvar bl.a. risgrysgrötta och lutbfisken. Julaftons morgon skärs julosten, som man skall ha till jullimpa. Fram på dagen blir det "dopp i grytan" och rätta julmålet får man på kvällen.

Julstugan smyckas även nu för tiden men rej med så mycket arbete eller så högtidligt som förr. Man sätter upp girlander och papperstornader och på julbordet lägges jullöpare. Man har konstgjorda blommor i vasar, men man köper också vanliga ren, levande kruksröt till julbordet, ren julbegonia eller ren julstjärna, ren cyklammen eller någon lökvärd. Flera julbidningar skall man ha. Fin skogen hämtar man liksom förr staddlumner (*Lycopodium*) att dekorera med, ty man vill inte bara ha papper utan även något levande grött till julpyntet.

Juläpplen lagges upp i en skål och ljus
sättes i många staker. På julnatten får
ljus brinna liksom i gamla tider. Julgran
förekommer i alla hem. Utanför dörrarna
bruker man lägga en matta av färskt gran-
ris. Julkåsen, julancken åt fåglarna, är rej
bortglömd på något ställe, men numera
hänges man vanligen upp tre netter i olika
tråd. De som rej själva hava såd, brukar ändå
skaffa sig julnet.

På julafton före julmältiden, när alla yttre
bestyr äro utförda, giva de olika familje-
medlemmarna varandra julklapper, och
möjligen kan det komma en julkomme
från någon granngård med givor.

På julaftons kväll spelas julpsalmerna.
Om möjligt skall man till julottan, och de hems
4. masarande ländar julgranen och har hela

huset upplyst i oftan, när folket färdas
till kyrkan.

Annandag jul hade man för flera gam-
la sedvänjor, men av dessa finnes numera
ej några kvar. Annandagen brukar julkalasen
bäras. I jul eller nyårs helgen bjuder man
många släktingar och grannar till sig.
Santligen brukar det bliva något gille på
nyårsafton, så man får nyårsvaka.

Nyårsdagen och Trettondagen firas nu-
mera ej något särskilt. Allt trettondagen
brukar julgillena vara slut, och tjugonde-
dag knut körs julen ut som för i tiden.